

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษารั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 เนพะมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 2 ด้าน คือการวางแผนจัดทำงบประมาณ และการคำนวณต้นทุนผลผลิตโดยใช้ทฤษฎีต้นทุนกิจกรรม รวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน โดยได้เก็บข้อมูลจากบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านนโยบายและแผนซึ่งมีหน้าที่จัดทำงบประมาณของโรงเรียน จำนวน 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอตระอน อำเภอพิชัย และอำเภอทองแสงขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ รวมทั้งหมดจำนวน 193 ราย ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบร้า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.9 รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 32.1 มีตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 59.6 รองลงมาเป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 40.4 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมาจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.1 และจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.6

การอบรมเรื่องการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน พบร้า ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 88.6 รองลงมาไม่เคยได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 11.4 มีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่น้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมากับประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน 3 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.1 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 10.9 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.3

โรงเรียนส่วนใหญ่ต้นสังกัดเดิมเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 178 โรง คิดเป็นร้อยละ 92.2 รองลงมาต้นสังกัดเดิม เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ จำนวน 15 โรง คิดเป็นร้อยละ 7.8 ส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนโรงเรียนมีข้าราชการครูและลูกจ้าง 1 – 10 คน จำนวน 105 โรง คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาโรงเรียนมีข้าราชการครูและลูกจ้าง 11 – 30 คน จำนวน 73 โรง คิดเป็นร้อยละ 37.8 โรงเรียนมีข้าราชการครูและลูกจ้าง 51 คนขึ้นไป จำนวน 9 โรง คิดเป็นร้อยละ 4.7 และโรงเรียนมีข้าราชการครูและลูกจ้าง 31 – 50 คน จำนวน 6 โรง คิดเป็นร้อยละ 3.1

จำนวนนักเรียนทุกระดับชั้นปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีนักเรียนทุกระดับชั้น 1 – 120 คน จำนวน 101 โรง คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาโรงเรียนมีนักเรียนทุกระดับชั้น 121 – 300 คน จำนวน 64 โรง คิดเป็นร้อยละ 33.2 โรงเรียนมีนักเรียนทุกระดับชั้น 301 – 600 คน จำนวน 15 โรง คิดเป็นร้อยละ 7.8 โรงเรียนมีนักเรียนทุกระดับชั้น 601 – 1,200 คน จำนวน 8 โรง คิดเป็นร้อยละ 4.1 โรงเรียนมีนักเรียนทุกระดับชั้น 1,201 – 2,000 คน จำนวน 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 0.5 และโรงเรียนมีนักเรียนทุกระดับชั้น 2,001 คนขึ้นไป จำนวน 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.1

5.1.2 การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ผลการศึกษาการประเมินผลการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ซึ่งมีการปฏิบัติจำแนกออกเป็นขั้นตอน ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการวางแผนงบประมาณ

การวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลัก พบว่า มีการปฏิบัติมากอันดับหนึ่ง คือ มีความวางแผนเพื่อระดมความคิดและเรียงลำดับความสำคัญภารกิจของโรงเรียนและจัดหมวดหมู่ภารกิจที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ เช่น ภารกิจด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาบุคลากร คิดเป็น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการทำงานรับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูล ประมาณผล ขัดทำแผนกลยุทธ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่า มีการปฏิบัติมากอันดับหนึ่ง คือ มีการวิเคราะห์จุดแข็ง (STRENGTHS) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นข้อดีหรือข้อเด่นที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การวิเคราะห์โอกาส (OPPORTUNITIES) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้ออำนวยหรือสนับสนุนให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์จุดอ่อน (WEAKNESSES)

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นข้อด้อยที่ส่งผลเสียต่อการดำเนินงานของโรงเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก เท่าเดียวกัน

การประเมินสถานภาพของโรงเรียน พนบว่า มีการปฏิบัติคือการนำประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในมาดำเนินการประเมินสถานภาพของโรงเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก

การกำหนดวิสัยทัศน์ พนบว่า มีการปฏิบัติตามก้อนดับหนึ่ง คือ มีการวางแผนอนาคต มีการกำหนดโรงเรียนในฝันซึ่งมีความเป็นไปได้โดยพิจารณาจากข้อมูลการย้อนอดีต การมองปัจจุบัน ทั้งสภาพภายนอกและภายในแล้วกำหนดเป็นวิสัย คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการย้อนอดีต มีการบททวนพันธกิจของโรงเรียนเพื่อเก็บรวบรวมเป็นสภาพปัจจุบันอุปสรรค หรือผลสำเร็จที่ผ่านมา โดยอาศัยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งสภาพภายนอกและภายในที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก

การกำหนดพันธกิจ พนบว่า มีการปฏิบัติตามก้อนดับหนึ่ง คือ การนำบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนนายกร่างเป็นพันธกิจที่จะทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การนำวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้แล้วมากำหนดบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ซึ่งมีทั้งบทบาทตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และบทบาทตามความคาดหวังของสังคม ชุมชน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก

การกำหนดเป้าหมายผลผลิตหลัก พนบว่า มีการปฏิบัติครอบคลุมตัวชี้วัดทั้ง 4 ด้าน คือ ปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก

การกำหนดกลยุทธ์ของโรง พนบว่า มีการปฏิบัติตามก้อนดับหนึ่ง คือ การกำหนดกลยุทธ์ โดยสร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการดำเนินงานที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การแปลงแผนกลยุทธ์ เป็นแผนดำเนินงาน โดยระบุกิจกรรม งาน/โครงการ กำหนดระยะเวลา งบประมาณสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก

ด้านการดำเนินการด้านทุนผลผลิต

การคำนวณต้นทุนผลผลิต พนบว่า มีการปฏิบัติตามก้อนดับหนึ่ง คือ การบริหารและความคุ้มกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการการทำงานที่เป็นตัวก่อให้เกิดตัวผลผลิต หรือบริการนั้นๆ ตลอดจนประเมินความมีประสิทธิผล และความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาการประเมินผลการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถนำมาอภิปรายผลใน 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ และ การคำนวณต้นทุนผลผลิต

ด้านการวางแผนงบประมาณ

ขั้นตอนการวิเคราะห์การกิจและผลผลิตทางลักษณะ มีคุณภาพวางแผนเพื่อระดมความคิดและเรียงลำดับความสำคัญการกิจของโรงเรียนและจัดหมวดหมู่การกิจที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ เช่น การกิจด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาบุคลากร และ คณะกรรมการหรือ คณะกรรมการรับผิดชอบได้มีการวิเคราะห์ข้อมูล ประมาณผล จัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน การวางแผนงบประมาณ (Budget Planing) ที่หน่วยงานจะต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ โครงสร้างแผนงาน ผลงาน และ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผลงาน ข้อมูลที่ได้จากแผนกลยุทธ์จะนำมาใช้ในการจัดทำแผนงบประมาณ จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มีการวิเคราะห์ทุกด้วย สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นข้อดีหรือข้อเด่นที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ มีการวิเคราะห์โอกาสสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้ออำนวยหรือสนับสนุนให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ และ มีการวิเคราะห์จุดอ่อนสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นข้อด้อยที่ส่งผลเสียต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากการขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการหนึ่งในการวางแผนงบประมาณ หรือการจัดทำแผนกลยุทธ์ สถานศึกษาต้องนีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน โดยร่วมกันระดมความคิดสรุปเป็นประเด็นสำคัญ นำมาวิเคราะห์ว่าประเด็นสำคัญนั้น เป็นโอกาส (+) หรืออุปสรรค (-) ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการประเมินสถานภาพของโรงเรียน มีการนำประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในมาดำเนินการประเมินสถานภาพของโรงเรียน ซึ่งการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน สถานศึกษาจะต้องประเมินสถานภาพเพื่อให้ทราบว่าปัจจุบันสถานศึกษาเป็นอย่างไร มีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส และอุปสรรค มีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็งในด้านใดบ้าง เพื่อจะเป็นข้อมูลในการจัดวางแผนทิศทางสถานศึกษา จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการกำหนดวิสัยทัศน์ มีการวางแผนอนาคต มีการกำหนดโรงเรียนในผันธ์มีความเป็นไปได้โดยพิจารณาจากข้อมูลการย้อนอดีต การมองปัจจุบัน ทั้งสภาพภายนอกและภายในแล้วกำหนดเป็นวิสัย และ มีการย้อนอดีต มีการทบทวนพันธกิจของโรงเรียนเพื่อเขียนเป็นสภาพปัจจุหาอุปสรรคหรือผลลัพธ์ที่ผ่านมา โดยอาศัยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งสภาพภายนอกและภายในที่ได้ไว้คราวหนึ่งมาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ กระบวนการวางแผนบประมาณหน่วยงานภาครัฐ ต้องกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการกำหนดพันธกิจ มีการนำบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนมายกร่างเป็นพันธกิจที่จะทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้ และ มีการนำวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้แล้วมากำหนดบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ซึ่งมีทั้งบทบาทตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และบทบาทตามความคาดหวังของสังคม ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ การวางแผนบประมาณหน่วยงานภาครัฐต้องกำหนดพันธกิจ ภารกิจหลักของหน่วยงานให้ชัดเจน จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายผลผลิตหลัก มีการกำหนดเป้าหมายผลผลิตหลักครอบคลุม ตัวชี้วัดทั้ง 4 ด้าน คือ ปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การวางแผนบประมาณต้องมีการกำหนดพันธกิจ ภารกิจหลักของหน่วยงาน และผลลัพธ์ที่คาดหวังว่าจะให้เกิดขึ้นจากผลผลิตที่ได้วางแผนไว้ทั้งในเบื้องต้น ปริมาณงาน เวลา คุณภาพ และต้นทุน พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ย่างชัดเจน จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ของโรง มีการกำหนดกลยุทธ์ โดยสร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการดำเนินงานที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน และ มีการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนดำเนินงาน โดยระบุกิจกรรม งาน/โครงการ กำหนดระยะเวลา งบประมาณสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หน่วยงานจะต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน และแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนดำเนินงาน จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต

ขั้นตอนการคำนวณต้นทุนผลผลิต มีการกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อกำหนดกิจกรรมที่ต้องการ จัดการและควบคุม จากนั้นมีการระบุ และแยกต้นทุนทรัพยากร มีการปันส่วนกระจายต้นทุนไปยังผลผลิต แล้วนำต้นทุนต่อหน่วยไปตั้งงบประมาณ ตลอดจนประเมินความมีประสิทธิผล และความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้น ตลอดจนปัจจัยสำคัญที่

ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การคำนวณต้นทุนผลผลิต หน่วยงานจะต้องดำเนินประกอบด้วย มีการกำหนดกิจกรรม และผลผลิตที่ชัดเจน มีการกำหนดเกณฑ์จำแนกต้นทุนและค่าใช้จ่าย มีการเชื่อมโยงต้นทุนสู่ผลผลิต มีระบบติดตามตรวจสอบ และมีการบริหารต้นทุน จึงทำให้มีการจัดทำอยู่ในระดับมาก

5.3 สภาพปัจุหการวางแผนแบบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

จากผลการศึกษาพบสภาพปัจุหการวางแผนแบบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน คือ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ การจัดทำแผนแบบมุ่งเน้นผลงาน ยังไม่ค่อยเข้าใจ ที่ทำก็เพียงแต่เป็นการทำตามกัน ไม่มีความรู้ในเรื่องการคำนวณต้นทุนผลผลิต ไม่เข้าใจและไม่เห็นความเชื่อมโยง และ โรงเรียนได้รับงบประมาณไม่พอเพียง

ข้อเสนอแนะการวางแผนแบบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมให้ต่อเนื่อง ให้วิทยากรที่มีความรู้ โดยเฉพาะเรื่องการคำนวณต้นทุนผลผลิต ควรจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงในการบริหารในระดับหนึ่งและสัดส่วนต่อไปคิดตามจำนวนรายหัวนักเรียน และควรจัดทำเอกสารเป็นต้นแบบตัวอย่างที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

5.4 ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษา การประเมินผลการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ คือ เนื่องจากการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นงบประมาณระบบใหม่ บุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยนายและแผนซึ่งมีหน้าที่จัดทำงบประมาณของโรงเรียน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณดังกล่าว โดยเฉพาะขั้นตอนการคำนวณต้นทุนผลผลิต ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้เป็นการบริการสาธารณะไม่ได้หวังผลกำไรแต่อย่างใด การคิดต้นทุนทางการศึกษา จึงทำได้ลำบาก อีกทั้งการจัดทำหลักคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งในปัจจุบันมีการปฏิรูปการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ งานหลักเหล่านี้ก็แทนไม่มีเวลาจัดทำ ปัจจุบันของโรงเรียนที่พนักงานใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก บุคลากรมีไม่เพียงพอ หากจะให้ระบบการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเจตนาرامย์ของรัฐบาล หน่วยงานต้นสังกัดควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณก้าวสู่บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถรับผิดชอบงานเกี่ยวกับด้านนี้โดยเฉพาะ จัดอบรม โดยใช้วิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการวางแผนงบประมาณ

แบบมุ่งเน้นผลงานโดยเฉพาะ และมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และในขั้นตอนการคำนวณต้นทุนผลิติ การจัดทำให้สอดคล้องกับการกิจ忙ลักษณะ โรงเรียนนี้ยุ่งยาก ซับซ้อน ทำได้ลำบาก หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนดรูปแบบวิธีการคำนวณต้นทุนผลิติที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนสามารถนำไปใช้ได้ง่ายและเป็นแนวเดียวกัน

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในห้องที่จำกัดที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 รับผิดชอบ รวม 5 อำเภอ ท่า�ันน์ ข้อค้นพบอาจมีประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ทั้งนี้ เพราะความเห็นที่ได้รับจากการศึกษาจะมีอยู่ในเขตจำกัด อีกทั้ง เป็นการศึกษาเฉพาะมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 2 ค้าน คือการวางแผนจัดทำงบประมาณ และการคำนวณต้นทุนผลิติ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น และศึกษามาตรฐานการจัดการทางการเงิน ครบทั้ง 7 Hurdles ซึ่งจะทำให้ผลการศึกษาที่ได้รับ สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นตามไปด้วย